

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

maksimum på 70 mill. kr. forhøjes til 100 mill. kr., og for det tilfælde, at behovet skulle stige yderligere, må jeg endvidere forbeholde mig at gøre brug af den nye bestemmelse i § 1, sidste stykke, om, at handelsministeren med tilslutning fra folketingets finansudvalg kan forhøje dette beløb yderligere.

Under udvalgsbehandlingen i det andet høje ting er der opnået enighed om, at det i forslaget § 2 omhandlede udvalg udvides med en repræsentant for Landbrugsrådet og husmandsforeningerne i forening, en repræsentant for de to fiskeriforeninger samt med en repræsentant for Håndværksrådet. Herefter kan det vist siges, at den fornødne sagkundskab og alle berettigede interesser er repræsenteret i udvalget.

Jeg har med glæde kunnet tiltræde udvidelsen af udvalget, men da udvalget nu bliver større end hidtil og der fortsat må lægges megen vægt på en hurtig behandling af sagerne, må spørgsmålet om en ændring af udvalgets forretningsorden tages op til overvejelse. Måske vil det vise sig hensigtsmæssigt at nedsætte et forretningsudvalg til behandling af de mere rutinemæssige sager.

Fra erhvervsside har man såvel skriftligt som mundtligt overfor handelsministeriet fremhævet det ønskelige i, at der jævnsides med den egentlige direkte eksportstøtte finder en udvidelse sted af de eksportfremmende foranstaltninger, som man også i et vist omfang hidtil har kunnet tilgodese i henhold til den gældende lovgivning. Det foreslås derfor i lovforslagets § 3, at det beløb på 150 000 kr., der i henhold til den gældende lov har været stillet til rådighed til afholdelse af udgifter til en række forskellige formål, først og fremmest til udsendelse af eksportstipendiater, forhøjes til 500 000 kr.

Om bestemmelserne i lovforslagets kapitel II skal jeg gøre følgende bemærkninger:

Siden 1926 har der været adgang for handelsministeriet til at yde lån til industri- og håndværksvirksomheder gennem lovgivningen om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser. Ved behandlingen på rigsdagen af forslaget til lov nr. 236 af 27. maj 1950 udgik imidlertid denne udlånsadgang under henvisning til, at der til tilsvarende formål kunne ydes lån af de midler, der stilledes til rådighed i henhold til lov nr. 227 af 27. maj 1950 om udlån til industri- og håndværksvirksomheder m.v. Det var dog herved, som det fandt udtryk i folketingsudvalgets betænkning, en forud-

sætning, at spørgsmålet om genoptagelse af den hidtidige udlånsadgang måtte tages op, når de ved denne lov bevilgede midler var opbrugt.

Ved den nævnte lov af 27. maj 1950 stilledes der et beløb af ialt 47 mill. kr. til rådighed til udlån til industrien og håndværket. Af dette beløb er der hidtil ydet lån til industrivirksomheder m. v. til et beløb af ca. 31 mill. kr. og til håndværksvirksomheder til et beløb af ca. 8 mill. kr. Der foreligger endnu en lang række andragender, således at det resterende beløb meget snart vil være fuldt beslagnet.

Under disse omstændigheder har regeringen fundet det ønskeligt påny at optage lovgivningen om udlån til industri- og håndværksvirksomheder, så at den hidtidige mulighed for at yde lån til modernisering og rationalisering af industri- og håndværksvirksomheder og til støtte af håndværket kan fortsættes.

Det har ved regeringens overvejelser herom været af betydning, at de midler, som foreslås stillet til rådighed i det i folketinget den 23. januar 1952 fremsatte forslag om udlån til visse industrivirksomheder, forudsættes ydet til industrivirksomheder, hvis produktion kan udnyttes i forsvarets tjeneste, og at der efter dette lovforslag ikke er større mulighed for at yde lån til håndværksvirksomheder.

Ved nærværende lovforslag foreslås det at stille 5 mill. kr. årlig til rådighed for hver af de to kategorier af erhvervsvirksomheder. Dette beløb er noget større end de beløb, der har været til rådighed i henhold til den tidligere lovgivning, men regeringen har ment at måtte tage hensyn til de siden da stedfundne prisstigninger, og erfaringerne om lånebehovet viser da også, at det, hvis disse lånemuligheder skal betyde en virkelig støtte for effektiviseringen af disse to producerende erhverv, vil være nødvendigt at have et noget større beløb end tidligere til disposition for udlån.

Lovforslaget bygger iøvrigt på de samme principper, som har været fulgt i den tidligere lovgivning og i lov af 1950 om udlån til industri- og håndværksvirksomheder m.v.

Idet jeg iøvrigt henviser til de til forslaget knyttede bemærkninger, kan jeg oplyse, at det i den oprindelige affattelse af lovforslagets § 5 var fastsat, at de ydede lån skal forrentes med en årlig rente, der svarer til den billigste rentefod, hvortil staten på tidspunktet for lånets bevilling selv kan optage lån. Baggrunden for denne bestemmelse var den, at det måtte skønnes rimeligt ikke i en sådan mere permanent